

Ympäristö- ja rakennuslautakunta 15.09.2022 § 146

§ 146

Ympäristö- ja rakennuslautakunnan esitys talousarvioksi ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2023–2025

Valmistelijat / lisätiedot:
Moisander Heikki

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Ympäristö- ja rakennuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle liitteen mukaisen esityksen talousarvioksi ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2023–2025.

Käsittely

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan Olli Isotalon estyneenä ollessa asian esitteli ympäristö- ja rakennusvalvontakeskuksen johtaja Pasi Timo.

Puheenjohtaja Johanna Karimäki ehdotti Ari Paukun kannattamana seuraavaa lisäystä:

”Talousarvioesitykseen lisätään uusi biologin vakanssi. Esityksen perustelu: Espoon luonnon monimuotoisuustavoitteiden toteuttaminen edellyttää luontotyön tehostamista. Vuoteen 2030 mennessä on perustettava 26 uutta suojelualuetta ja Espoon on saavutettava luonnon monimuotoisuuden kokonaisheikentymättömyys vuoteen 2035 mennessä. Ympäristönsuojelu koordinoi kaupungin ohjelmallista lumo-työtä ja vastaa luonnonsuojelun virkatehtävistä. Tehtäviin kuuluu mm. LuonTo-ohjelman ja kokonaisheikentymättömyyden tiekarttavalmistelu, ohjelmien toimenpiteiden seuranta ja edistäminen ja uusien toimintamallien kehittäminen luonnon monimuotoisuuden elpymiseksi yhdessä vastuuyksiköiden kanssa, kansainvälinen verkostotyö luontoasioissa, uusien luonnonsuojelualueiden valmistelu ja asukasyhteistyö. Uusi biologin vakanssi tehostaisi Espoon lumo-työtä merkittävästi. Esityksen kustannusvaikutus on n. 65 000 euroa/ v. Lautakunta esittää menokehystä nostettavaksi vakanssin kustannuksia vastaavaksi.”

Jatta Salmi teki seuraavan lisäysehdotuksen: ”Jatkuva valvonta on täysin aliresursoitu. Jatkuvassa valvonnassa ei riitä 1 henkilö. Työmäärä on kohtuuton 300 000 asukkaan kaupungissa.”

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että Salmen tekemä ehdotus raukesi kannattamattomana.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko hänen tekemänsä ehdotus hyväksyä yksimielisesti. Koska sitä ei vastustettu, puheenjohtaja totesi lautakunnan hyväksyneen sen.

Päätös

Ympäristö- ja rakennuslautakunta:

Ympäristö- ja rakennuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle liitteen mukaisen esityksen talousarvioksi ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2023–2025 sillä lisäyksellä, että talousarvioesitykseen lisätään uusi biologin vakanssi. Esityksen perustelu: Espoon luonnon monimuotoisuustavoitteiden toteuttaminen edellyttää luontotyön tehostamista. Vuoteen 2030 mennessä on perustettava 26 uutta suojelualuetta ja Espoon on saavutettava luonnon monimuotoisuuden kokonaisuikentymättömyys vuoteen 2035 mennessä. Ympäristönsuojelu koordinoi kaupungin ohjelmallista lumo-työtä ja vastaa luonnonsuojelun virkatehtävistä. Tehtäviin kuuluu mm. LuonTo-ohjelman ja kokonaisuikentymättömyyden tiekarttavalmistelu, ohjelmien toimenpiteiden seuranta ja edistäminen ja uusien toimintamallien kehittäminen luonnon monimuotoisuuden elpymiseksi yhdessä vastuuyksiköiden kanssa, kansainvälinen verkostotyö luontoasioissa, uusien luonnonsuojelualueiden valmistelu ja asukasyhteistyö. Uusi biologin vakanssi tehostaisi Espoon lumo-työtä merkittävästi. Esityksen kustannusvaikutus on n. 65 000 euroa/ v. Lautakunta esittää menokehystä nostettavaksi vakanssin kustannuksia vastaavaksi.

Selostus

Talousarvion valmistelun lähtökohdat

Lähtökohdan vuoden 2023 talousarvion ja vuosien 2024 - 2025 taloussuunnitelman valmistelulle muodostavat Espoo-tarina, valtuuston vuonna 2020 hyväksymän ja kesäkuussa 2022 päivitetyn Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelman linjaukset ja tavoitteet, yleinen taloudellinen tilanne ja toimintaympäristön kehitys sekä valtion julkisen talouden suunnitelma ja kuntatalousohjelma. Vuosien 2023–25 talouden suunnitteluun Sote- ja pelastustoimen uudistuksella ja siihen liittyvillä siirtyvillä erillä on merkittävä vaikutus. Valtiovarainministeriö on arvioinut kuntatalouden rakenteellisen epätasapainon syvenevän vuodesta 2024 lähtien. Vuoden 2023 rahoitus pohjaa parantavat vielä Sote- ja pelastustoimen siirtymävaiheen korkeammat verotulot, jotka oikaistaan vuonna 2024. Espoon rahoitus pohjan näkymät vuosille 2024-2025 ovat selvästi vuotta 2023 heikommat.

Talouden suunnittelua tehdään erittäin epävarmoissa olosuhteissa Venäjän hyökkäyssodasta sekä Sote- ja pelastustoimen uudistuksen mukaisesta rahoitusmallista johtuen. Sodan jatkuminen, energian hinnan nousu ja niistä johtuva inflaation maailmanlaajuinen kiihtyminen varjostavat talouden näkymiä. Energiamarkkinat ovat epävakaassa tilassa. Euroalueen talous kärsii sodasta merkittävästi. Lähiaikojen näkymät ovat hyvin epävarmat, ja ennakoivat indikaattorit viittaavat hidastuvaan kasvuun.

Valtiovarainministeriön kesän suhdanne-ennusteen mukaan talouskasvu hidastuu ja inflaatio nopeutuu aiemmin ennakoitua enemmän. Suomen bruttokansantuotteen (bkt) arvioidaan kasvavan 1,4 prosenttia vuonna 2022 ja 1,1 prosenttia vuonna 2023.

Vuonna 2022 inflaation ennustetaan olevan keskimäärin 5,8 prosenttia kansallisella kuluttajahintaindeksillä mitattuna. Hintojen nousu on suurimmalta osalta seurausta energian hinnan noususta. Myös elintarvikkeiden hinnoissa on ollut havaittavissa kiihtyvää nousua. Energian

ja raaka-aineiden hintojen nousu on alkanut näkyä myös tavaroiden ja palveluiden hinnoissa.

Kehyksen ja taloussuunnitelman laadinta ovat saman prosessin peräkkäisiä osia. Käyttötalouden valmistelu alkaa kehysvaiheella ja tarkentuu myöhemmin syksyllä talousarvioksi ja -suunnitelmaksi sekä käyttösuunnitelmaksi.

Ympäristö- ja rakennuslautakunnan tulosityksikkö on 44 Ympäristö- ja rakennusvalvontakeskus, jonka palvelualueet ovat 442 Ympäristönsuojelu, 443 Ympäristöterveyden huolto ja 444 Rakennusvalvonta. Lisäksi tulosityksikkö sisältää palveluyksikön 440 Tukipalvelut.

Lautakuntien ja johtokuntien on jätettävä kaupunginhallitukselle talousarvioesitys ja taloussuunnitelma ja sen mukana henkilöstösuunnitelma 30.9.2022 mennessä.

Kaupunginhallitus käsittelee määrärahakehystä 11.10.2022 ja valtuusto päättää siitä 24.10.2022. Kaupunginhallitus käsittelee vuoden 2023 talousarviota ja taloussuunnitelmaa 7.11.2022 ja 28.11.2022. Valtuusto päättää talousarviosta sekä taloussuunnitelmasta 7.12.2022

Take-ohjelman tavoitteet

Vuoden 2021 arviointikertomuksessa tarkastuslautakunnan suosituksena on, että talouden tasapainotuksen ja tuottavuuden sopeuttamisohjelman toteuttaminen on välttämätöntä kaupungin ja konsernin talouden kestävän tasapainon saavuttamiseksi ja sote-uudistuksen tuomiin muutoksiin sopeutumiseksi. Talouden tasapainottamis- ja tuottavuustoimenpiteiden toteuttamista on määrätietoisesti jatkettava ja tehostettava, jotta Espoon kaupunkikonsernin talous saadaan kestävään tasapainoon asukkaiden peruspalvelut turvaten.

Valtuusto hyväksyi 13.6.2022 Sote- ja pelastustoimen muutoksilla päivitetyn Taloudellisesti kestävä Espoo - tuottavuus- ja sopeutusohjelman kokonaisuuden. Ohjelman toimenpiteillä ja linjauksilla tavoitellaan 116 milj. euron sopeutusta käyttötalouteen valtuustokauden 2021-2025 loppuun mennessä sekä investointitason laskemista kymmenellä prosentilla vuosina 2021-2030.

Ympäristö- ja rakennusvalvonnan take-ohjelman mukaiset tuottavuustavoitteet sisältyvät taloussuunnitelmaan ja sen mukaiseen talousarvioesitykseen. Take -ohjelmakaudella 2021–2025 saavutettavat säästöt ja tuottavuuden lisäykset:

- Take -kiinteistöveroselvitys; pysyvä lisäverotulo 2 500 000 €/vuosi vuodesta 2026 lähtien.
- Pysyvä henkilöstömenosäästö 216 000 € vuodesta 2026 lähtien. (Henkilöstömenosäästöt eivät sisällä uusia Take- ja tulostavoitteiden toteuttamiseksi tarvittavia lisävakansseja.)
- Rakennusvalvonnan ja kaupunkitekniikan keskuksen asiakaspalvelupisteiden yhdistäminen 200 000 €.
- Säästövapaiden purku viiden vuoden aikana yhteensä 141 000 €.
- Ympäristöterveydenhuollon toimintamenojen pysyvä säästö vuoden 2023 jälkeen 113 000 €/vuosi.

- Säästöt matkakustannuksista viiden vuoden aikana yhteensä 32 000 €.
- Uusi vuonna 2022 asetettu tavoite: Rakennusvalvonnan lupamaksujen taso (yksikköhinta) korotetaan 5 prosentilla (250 000 €) vuosina 2023 ja 2025 ja määrärahoja lisätään prosessien uudistamista ja henkilöstökuluja varten.
- Lisäksi TakE tavoitteissa on asetettu tavoitteeksi menosäästö kaupungin keskitetyistä HR:n ja taloushallinnon ja asioinnin digitalisaatiohankkeista yhteensä 55 000 €.

Henkilöstökustannusten säästöt arvioidaan toteutuvan kokonaan eläköityvien täyttämättä jääneistä vakansseista ja henkilöstöhallinnon tehostamistoimin.

Talousarvioaloitteet

Espoon kaupungin hallintosäännön 7 § mukaan, valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimialaan kuuluvissa asioissa. Talousarvioaloitteet, jotka merkitsevät talousarvion muuttamista, on valmisteltava seuraavan vuoden talousarvion yhteydessä, mikäli ne on jätetty maaliskuun loppuun mennessä. Kaupunginhallituksen tulee esitellä vastaukset talousarvioon liittyviin aloitteisiin valtuustolle esitettävän talousarvioesityksen yhteydessä.

Ympäristö- ja rakennusvalvontakeskuksen toimintaan liittyviä aloitteita ei ole tehty.

Talousarvioehdotus vuodelle 2023 ja taloussuunnitelma vuosille 2024 ja 2025

Toimialat laativat talousarvioesityksensä enintään talousarviokehyyksen mukaiseksi. Talousarvion kehysten valmistelussa on turvattu nykyisten palvelujen taso ja vastattu lainsäädännön edellyttämiin tehtäviin sekä palvelutarpeen ja kustannustason kasvuun. Tulosityksikkötason valmistelussa pohjana toimii TakE-kehyykset ja siinä on huomioitu toimialojen esittämien lakimuutosten taloudelliset vaikutukset, varauduttu Kunta-alan työ- ja virkaehtosopimuksen mukaisiin sopimuskorotuksiin.

Liitteenä on taloussuunnitelma 2023–2025 jota esitetään Ympäristö- ja rakennuslautakunnan talousarvioksi 2023 ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2024–2025.

Päätöshistoria

Liitteet

1 Ympäristö- ja rakennuslautakunnan talousarvioesitys 2023

Oheismateriaali

- EI JULKAISTA, Henkilöstösuunnitelma 2023-2025

Tiedoksi